

Seminarium om en stegvis prövning och ett sekel av utmaningar

Datum: Tisdag 12 november, 2019

Plats: World Trade Center, Klarabergsviadukten 70, 111 64 Stockholm

Tid: 10.00–17.00 (kaffe och smörgås från 09.30)

Bakgrund

Om regeringen ger tillåtlighet enligt miljöbalken och tillstånd enligt kärntekniklagen till ett slutförvar för använt kärnbränsle, är det viktigt att alla aktörer vet hur den fortsatta processen går till. Det är viktigt att skapa tydliga ramar för hur en stegvis prövning kan genomföras och hur projektet fram till slutlig förslutning kontinuerligt kan bedömas. Syftet med seminariet är att diskutera, och uppmärksamma frågor, kring vad som finns reglerat idag och vad som behöver utvecklas samt vilka utmaningar detta projekt kan stå inför. Hur kan vi se till att det sekellånga projektet utvecklas på bästa möjliga sätt om SKB får tillstånd?

Tema 1 före lunch: Stegvis prövning i Sverige och Finland

Vilka grunder finns idag för en stegvis prövning genom författningar och andra dokument? Vad behöver utvecklas? Vi har bjudit in tillsynsmyndigheterna i Sverige och Finland. Vad skiljer processerna? Vad kan vi lära varandra? Hur kommer projektet att kontinuerligt bedömas fram till slutlig förslutning?

Tema 2 efter lunch: Ett sekel av utmaningar – frågan ur ett bredare perspektiv

Rådet presenterar sitt yttrande till regeringen om SKB:s kompletteringar där olika områden med utmaningar uppmärksammas. Vi har även bjudit in Karim Jebari (forskare vid Institutet för Framtidsstudier) för att reflektera kring teknikutveckling, och riskerna med långsiktig planering. Avslutningsvis kommer några olika aktörer i processen att reflektera bland annat över vad som sagts under dagen.

Program 12 november

09.30 Kaffe och smörgås

Tema 1: Stegvis prövning

10.00–10.10 Välkommen

Carl Reinhold Bråkenhielm, Kärnavfallsrådets ordförande

10.10–10.55 Strålsäkerhetsmyndigheten om stegvis prövning

Michael Egan, Strålsäkerhetsmyndigheten

11.00–11.45 STUK (Strålsäkerhetscentralen, Finland) om stegvis prövning

Kai Hämäläinen, STUK

This section will be in English

11.45–13.00 Kärnavfallsrådet bjuder på enklare vegetarisk lunch

Tema 2: Ett sekel av utmaningar – frågan ur ett bredare perspektiv

13.00–13.45 Teknikutveckling och riskerna med långsiktig planering

Karim Jebari, forskare vid Institutet för Framtidsstudier

13.45–14.30 Presentation av Kärnavfallsrådets yttrande till regeringen över SKB:s kompletteringar

Carl Reinhold Bråkenhielm, Kärnavfallsrådets ordförande

14.30–15.00 Fika

15.00–16.00 Reflektioner från olika aktörer i processen:

15.00 SKB, *Tomas Rosengren*

15.15 Milkas, *Britta Kahanpää*

15.30 MKG, *Johan Swahn*

15.45 Östhammars kommun, *Marie Berggren*

16.00–17.00 Avslutande diskussion

Deltagarlista Seminarium om en stegvis prövning och ett sekel av utmaningar

Kai Hämäläinen	STUK
Karim Jebari	Institutet för Framtidsstudier
Anders Borg	Moderator
Annika Olofsdotter	Journalist
Per Westergård	Fotograf
Johanna Swedin	Kärnavfallsrådets kansli
Peter Andersson	Kärnavfallsrådets kansli
Evis Bergenlöv	Kärnavfallsrådets kansli
Carl-Reinhold Bråkenhielm	Kärnavfallsrådet
Ingvar Persson	Kärnavfallsrådet
Lennart Johansson	Kärnavfallsrådet
Hannu Hänninen	Kärnavfallsrådet
Tuija Hilding-Rydevik	Kärnavfallsrådet
Anne Kontula	Posiva
Bodil Liedberg Jönsson	Oskarshamns kommun
Rigmor Eklind	Oskarshamns kommun
Magnus Degerman	Östhammars kommun
Anna Bergsten	Östhammars kommun
Rune Nilsson	Östhammars kommun
Inger Arvidsson	Östhammars kommun
Arno Unge	Östhammars kommun
Bertil Alm	Östhammars kommun
Marie Berggren	Östhammars kommun
Tomas Näslund	Östhammars kommun
Gunnel Wahlgren	Östhammars kommun
Erik Rudolfsson	Östhammars kommun
Anders Bäckström	Östhammars kommun
Hans Forsström	Pensionär
Hanna Sofia Johansson	Riksantikvarieämbetet
Anders Wiebert	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Carl-Henrik Pettersson	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Ansi Gerhardsson	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Elisabet Höge	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Patrik Borg	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Bengt Hedberg	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Bo Strömberg	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Annika Bratt	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Johan Anderberg	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Jinsong Liu	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Maria Bergström	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Michael Egan	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Sara Lindgren	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)

Biruk Woldemedhin	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Åke Rosén	Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Anders Ström	Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)
Helene Åhsberg	Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)
Eva Andersson	Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)
Ella Ekeröth	Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)
Anders Ingman	Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)
Sara Perhat	Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)
Erik Setzman	Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)
Peter Larsson	Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)
Jessica Palmqvist	Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)
Mikael Gontier	Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)
Tomas Rosengren	Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)
Jan Strömdahl	Folkkampanjen mot kärnkraft och kärnvapen (FMKK)
Paul Rimmerfors	Folkkampanjen mot kärnkraft och kärnvapen (FMKK)
Charlotte Thege	Folkkampanjen mot kärnkraft och kärnvapen (FMKK)
Göran Bryntse	Miljörelsens kärnavfallssektariat (Milkas)
Britta Kahanpää	Miljörelsens kärnavfallssektariat (Milkas)
Sanne Godow Bratt	Sveriges Energiföreningars RiksOrganisation SERO
Leif Göransson	Sveriges Energiföreningars RiksOrganisation SERO
Övind Toverud	Bromma Geokonsult
Kerstin Lundell	
Nils-Axel Mörner	
Håkan Lundberg	Teknik och Information
Mikael Jensen	
Karin Willén	Konstnär
Agneta Liljesköld	
Martin Wahlsten	Ordförande och gruppledare SD Östhammar
Matti Kojo	Tampere University
Bengt Barkman	Miljövänner för kärnkraft (Mfk)
Joachim Stormvall	Opinionsgruppen för säker slutförvaring (Oss)
António Pereira	
Olof Söderberg	
Johan Swahn	Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG)
Ylva Lundh	Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG)
Rolf Sjöblom	Tekedo AB
Per-Erik Malmnäs	
Olle Olsson	
Ewa Larsson	Ordförande i Gröna Kvinnor
Per Strömsjö	
Bernt Forsberg	Länsstyrelsen Uppsala län
Sture Grönblad	Jordens Vänner
Ariane Sains	Correspondent, S&P Global Platts
Hans Jivander	